

Sukkermaur har innedo

Har du noen gang tenkt på hvordan insekter går på do? Nå har tyske forskere funnet ut at svarte sukkermaur samler bæsjen sin bestemte plasser i de underjordiske tunnelene sine. Det er første gang man har sett at maur har innedo.

AV IRENE INMAN TJØRVE | PUBLISERT 10. MARS 2017 | OPPDATERT 28. JAN. 2020

En koloni av sukkermaur

Maur bor i kolonier i tuer. De svarte sukkermaurene har bestemte dorutiner. Foto: Shutterstock.

Mange insekter som lever i kolonier eller bol, har en do der de samler bæsjen sin. Både dyr og mennesker pleier å ha doen sin på et annet sted enn der de spiser og oppholder seg. Bæsj inneholder sykdomsbakterier og parasitter, og det er viktig at de ikke kommer i kontakt med maten vi spiser. For at vi skal overleve og holde oss friske og sunne, er det viktig at vi ikke bæsjer der vi spiser!

Søppelplasser

Mange insekter, for eksempel noen maur og kakerlakker, bærer bæsjen ut og kaster den utenfor bolet. Noen maur har egne søppelplasser der de dumper bæsj og annet avfall. Honningbier bæsjer når de er ute og flyr. Bladskjærrermaur har hager der de dyrker sopp, og de bruker bæsjen sin til å gjødsle sopphagene med. Termitter bygger tårn av bæsjen sin. Noen insekter bruker bæsjen sin til å merke territoriet sitt med – som et luktende skilt som sier at «Her bor vi!». Det finnes også insekter som fester bæsjen sin på kroppen og bruker den som kamuflasje!

Illustrasjon av en maurtue med ganger og doer.

For at vi skal overleve og holde oss friske og sunne, er det viktig at vi ikke bæsjer der vi spiser!

Tørt tiss

Du lurer kanskje på om insektene tisser også? Det gjør de! Men ikke flytende tiss, slik som oss. Deres tiss er et tørt stoff som kalles urinsyre, og som kommer ut sammen med bæsjen. Rarest av alle er skrukketrollet, som riktignok ikke er et insekt, men et krepsdyr. Det tisser ved å sende ut en sky av gass gjennom ørsmå porer på kroppen!

Nærbilde av en sukkermaur.

En sukkermaur. Foto: Shutterstock.

Bæsjet i tua

De tyske forskerne studerte 21 kolonier av svarte sukkermaur i laboratoriet. De la merke til at maurene bæsjet i bestemte hjørner i tua. De ga maurene enten rød- eller blåfarget sukkervann, og etter en stund fant de igjen enten røde eller blå toalettflækker i tua. Sukkermaurene fjernet alt annet avfall fra tua, men doflækkene holdt de innendørs. Forskerne lurete om disse toalettene kan være til nytte på et eller annet vis. Kanskje unge maur kan gå dit for å hente spesielle næringsstoffer eller bakterier som de trenger? Noen termitter har antibakterielle stoffer i bæsjen sin som holder kolo-

sunn og frisk. Kanskje har sukkermaurene det også? Dette er en av tingene som forskerne planlegger å se nærmere

LIVET PÅ JORDA INSEKTER OG EDDERKOPPER

Meldinger ved utskriftstidspunkt 4. april 2025, kl. 18.39 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.